

Årsrapport 2021

 Vedvarende Energi

Internationalt engagement

Klimaforandringerne og deres konsekvenser kender ingen grænser – derfor er VedvarendeEnergi aktiv i internationalt udviklingsarbejde. Vi er til stede i Kenya, Tanzania og Mozambique, hvor vi samarbejder med 18 forskellige lokale civilsamlingsorganisationer omkring klimatilpasning af både praktisk og politisk karakter. Vores projekter har et overordnet mål om at være fattigdomsreducerende, og vi arbejder derfor på at sikre at almindelige og udsatte borgere bliver hørt, når sparsomme ressourcer skal fordeles. Gennem vores arbejde når vi ud til vores primære målgruppe på omkring 55.000 småbønder og naturressourceforvaltere, lokale myndigheder og private aktører.

Sekretariatet

VedvarendeEnergis sekretariat holder til i hjertet af Aarhus i den gamle chokoladefabrik Elvirasminde. Herfra hjælper og servicerer alle medarbejdere vores lokale foreninger og frivillige, ligesom vi også koordinerer det internationale arbejde herfra – og varetager landsdækkende kampagner og projekter med fokus på bæredygtighed, energi, miljø og klima. Alt vores arbejde, uanset om det foregår internationalt, på sekretariatet eller ude i vores lokalafdelinger, handler om at skabe en mere bæredygtig verden – og at få alle med i den grønne omstilling.

EnergiTjenesten

EnergiTjenesten er VedvarendeEnergis selvstændige rådgivningsenhed, som tilbyder uvildig rådgivning om ressource- og energibesparelser og vedvarende energi i hele landet. Deres indsats er især rettet mod borgere og mindre virksomheder, men rækker også ud til kommunerne. Alle steder arbejder EnergiTjenesten med både tekniske og adfærdsregulerende løsninger, der hjælper med at spare på energien.

UngEnergi

UngEnergi er VedvarendeEnergis ungdomsafdeling og fokuserer på handlingsorienterede ung-til-ung aktiviteter. Udover at arrangere mange aktiviteter på festivaler og gymnasier, udvikler afdelingen løbende kampagner, happenings og events, der på en sjov og opfindsom måde viser unge vejen frem mod en mere bæredygtig adfærd inden for alt fra julegaver til transportvaner. UngEnergi har lokalforeninger i Roskilde, København, Odense, Aarhus og Aalborg.

Lokalforeninger

Rundt omkring i hele landet ligger 11 lokale energi- og miljøforeninger, som er tilknyttet VedvarendeEnergi. Foreningerne drives af frivillige ildsjæle, der bruger deres fritid på at påvirke lokalpolitikkerne og oplyse borgerne om vedvarende energi og bæredygtigt miljø – bl.a. ved at indsende hørings svar på kommunernes klimaplaner og arrangere foredrag samt udstillinger.

Grønne Værksteder

VedvarendeEnergi har været med til at opstarte fire grønne borgergrupper – nu Grønne Værksteder – i forskellige dele af landet. Grupperne består primært af mænd 60+ med interesse for klima, miljø, teknik og natur. Hver gruppe har sammen etableret grønne reparationsværksteder, hvor de hjælper deres medborgere med at reparere alt fra printere til cykler, så de får et endnu længere liv. Flere af grupperne står også bag andre grønne aktiviteter, bl.a. energigvejledning og etablering af vandrestier og shelter i naturen. På den måde bidrager alle grupper til mere bæredygtighed og grøn omstilling i deres lokalsamfund. Grønne Værksteder holder til i Ballen på Samsø, Hårlev på Stevn, Langå i Østjylland og Årlev på Midtfyn.

Ansvarlige Investeringer

I de senere år har VedvarendeEnergi fået et større fokus på at sikre at offentlige investeringer – både nationalt og internationalt – bliver brugt til at fremme en mere bæredygtig verden. Ofte opføres store infrastrukturprojekter, som kulkraftværker og miner, for offentlige midler rundt omkring i verden. Dermed bidrager offentlige investeringer til store udledninger af drivhusgasser og klimaforandringer globalt – og til de brud på menneskerettighederne, som ofte opstår i sammenhæng med infrastrukturprojekterne. Derfor arbejder teamet bag Ansvarlige Investeringer internationalt i skiftende lande med at undersøge pengestrømme, samt med at advokere for gennemsigtighed og ansvarlighed i de offentlige investeringer og standarderne for dem.

Den rigtige omstilling

2021 blev endnu et år præget af corona. Men det var også året, hvor vi kom tilbage til "normalen": Stigende CO₂-udledning, stigende økonomisk ulighed, stigende pres på miljø og ressourcer. Mens den udvikling er nedslående, har vi samtidig set flere lyspunkter i den grønne omstilling. Bl.a. har erhvervslivet for alvor skruet op for de grønne planer og ambitioner med nye forretningsmodeller og CO₂-reduktioner. Investeringer i vedvarende energi er nu så attraktive, at langsomme godkendelsesprocesser er blevet til en af de største stopklodser for investorer.

Tilbage står vi som borgere og forbrugere. I de kommende år bliver det afgørende, at vi ikke kun er tilskuere, men også aktive deltagere i den grønne omstilling.

Værdien af lokalt engagement og bred borgerinddragelse har VedvarendeEnergi igen vist i år. I vores Grønne Værksteder, som over en årrække åbner endnu flere steder i Danmark, sparer reparationer af alverdens genstande ikke kun kloden for vigtige ressourcer. Vores værksteder er flere steder også samlingspunkt og udgangspunkt for nye, lokale aktiviteter. I vores partnerskab med FGU-skolerne ser vi hos eleverne en stor interesse for den grønne omstilling, når løsningerne er konkrete, håndgribelige og tager udgangspunkt i elevernes hverdag.

I vores arbejde i Syd kan vi se, at oplysning om rettigheder, vidensdeling og en bred involvering af borgere er afgørende for at sikre eksempelvis en retfærdig fordeling af naturressourcer. Med vores opstart i Tanzania udvider vi nu vores arbejde i Kenya til nabolandet ved Victoriasøen.

Desuden er det lykkedes at få mere opmærksomhed fra både medier og politikere omkring VedvarendeEnergis arbejde med mere strukturelle og fagligt tunge emner. Vores arbejde med at skabe mere transparens omkring fossile investeringer og statslig eksportkreditstøtte er et godt eksempel. Flere mainstreammedier og politikere begynder at se at bidrag som vores er afgørende for at sikre en retfærdig, grøn omstilling. Det kunne vi også fornemme, da vi samarbejdede med over 15 andre civilsamfundsorganisationer om at få en grøn demokratifond på finansloven. Selvom det ikke lykkedes i denne omgang at få en plads til fonden på finansloven, mærker vi alligevel at den politiske støtte og interesse for mindre, lokale projekter er stigende.

I de kommende år har VedvarendeEnergi og vores samarbejdspartnere en opgave i at give beslutningstagerne en bredere forståelse for, at store infrastrukturprojekter og mindre, lokale projekter ikke er modsætninger. Gode billeder og store planer om strukturelle ændringer af energiforsyningen som Power-to-X-anlæg får ofte opmærksomheden i medierne og den offentlige debat frem for ord og handling her og nu. Men de mindre synlige, borgerrettede projekter er afgørende for at sikre en bred og langsigtet opbakning til omstillingen blandt befolkningen. Kun ved at inddrage borgerne i langt højere grad end det sker i dag, kan vi skabe en retfærdig og varig omstilling.

Jonathan Riis

Formand for VedvarendeEnergi

UngEnergi København er en aktiv afdeling, hvor alle frivillige også er en del af flere af UngEnergis nationale grupper – bl.a. festivalgruppen. I afdelingen mødes de hver måned og planlægger arrangementer og aktiviteter – uden en fast rollefordeling. I stedet påtager de frivillige sig de opgaver, som de har lyst til at løse.

Patricia fra UngEnergi København

Patricia Senderovitz er 25 år og frivillig i UngEnergi København. Inden hun for halvandet år siden blev en del af gruppen, var klimaspørgsmål begyndt at fylde mere og mere hos Patricia. Derfor var det især udsigten til at blive en del af et fællesskab med andre unge, som også tænker over hvordan man kan leve bæredygtigt i hverdagen, der fik Patricia til at engagere sig som frivillig, fortæller hun.

"Før manglede jeg lidt nogen at dele mine tanker om klima med, og jeg kunne ikke helt finde ud af hvordan jeg skulle prioritere – jeg var begyndt at spise vegetarisk og tænkte over mit plastikforbrug, men hvordan finder man en balance, der fungerer i hverdagen?"

Siden har Patricia lært meget om bæredygtighed, og har været med til at arrangere flere events om netop det. I 2021 har hun og resten af UngEnergis nationale festivalgruppe bl.a. planlagt UngEnergis egne arrangementer på Tomorrow Festival – en ny bæredygtighedsfestival i København.

"Vi havde vores eget grønne område med en container, som vi udsmykkede med plantekunst, hvor vi holdt flere arrangementer under konceptet "Chill with the

planet" – bl.a. med en rapper, der rappede om klimaet, som var et rigtig fedt arrangement. Vi havde også et klimalykkehjul og en klimavægt, hvor folk kunne veje forskellige ting, f.eks. en øl og nogle kartofler, for at se hvad der udleder mest CO₂," fortæller Patricia.

Udover Tomorrow Festival – som var så stor en succes at UngEnergi arbejder på at finde frem til et festivalskoncept, så de kan deltage på endnu flere festivaler – har de i Københavnsafdelingen brugt tid på at styrke deres i forvejen gode sociale sammenhold, bl.a. ved at vinterbade sammen en gang om måneden. Og netop det sociale er også vigtigt for Patricia som frivillig:

"Nu har jeg så mange gode mennesker at støtte mig op ad, og jeg ved at jeg ikke er alene om at handle for klimaet. På den måde er UngEnergi et godt forum til at gøre en forskel, især for unge, som fokuserer på bæredygtighed på et konkret og praktisk hverdagsniveau. Vi hygger os med det, og har dialoger på en anden måde end jeg har oplevet andre steder. Og så har jeg fået nogle vildt gode venner, som jeg slet ikke kan forestille mig ikke at skulle være frivillig sammen med," afslutter Patricia.

VedvarendeEnergi mobiliserer civilsamfundet ved at skabe handlemuligheder for alle

Mobilisering af civilsamfundet har altid været – og er fortsat – et bærende element hos VedvarendeEnergi. Vi ønsker at skabe en sammenhæng mellem folkelig mobilisering, praktiske aktiviteter og politisk arbejde. Det gør vi med udgangspunkt i konkrete problemstillinger og i borgernes behov og interesser, men også ved at søge bæredygtige løsninger i fællesskaber og gennem partnerskaber.

I de senere år har vi med udgangspunkt i vores strategi og vores fire prioriterede verdensmål (som står på bagsiden af rapporten) øget vores fokus på at henvende os til og mobilisere grupper, der ikke naturligt bliver inkluderet i den grønne omstilling. Det gælder både i vores danske og internationale indsatser, hvor vi arbejder for at skabe handlemuligheder for alle borgere, når det gælder bæredygtighed, klimatilpasning og grøn omstilling.

I Danmark inddrager vi en stor gruppe af frivillige og partnere i vores arbejde, der alle bidrager til den grønne omstilling gennem konkrete aktiviteter som reparationer og klimaformidling. Internationalt styrker og inddrager vi fattige og andre udsatte befolkningsgrupper, og hjælper dem med at sikre deres livsgrundlag, som mange steder er truet af både klimaforandringer og politisk ustabilitet. Læs mere om hvordan vi bl.a. arbejdede med mobilisering i 2021 på næste side.

EnergiTjenesten: Flere kirker får lavet CO₂-kortlægning og har fokus på klima

I 2021 får de danske folkekirker endnu større fokus på klima, biodiversitet og CO₂-udledning – særligt efter at det klimakatalog, som EnergiTjenesten året før lavede for Favrskov Provsti, går viralt i kirkekredse, og også Kirkeministeriet udviser stor interesse for kataloget. Det fører til at mange andre provstier ønsker at få lavet et tilsvarende katalog med kortlægning af provstiets CO₂-udledning, og konkrete forslag til hvordan kirkerne kan reducere deres udledninger indenfor alt fra opvarmning af bygninger til indkøb af blomster. EnergiTjenesten har derfor i 2021 genbesøgt mange af de kirker, hvor vi tidligere har lavet energitjek – denne gang for at give en grøn totalrådgivning. Vi har bl.a. lavet CO₂-kortlægning og klimakataloger i Bogense Provsti og Københavns Stift – og arbejdet fortsætter i 2022.

UngEnergi: Tomorrow Festival og rekord til Fem Fede Dage

UngEnergi kunne i store dele af 2021 igen mødes fysisk og planlægge aktiviteter og kampagner. I efteråret deltog de bl.a. i den helt nye, bæredygtige Tomorrow Festival i København. På festivalen fik UngEnergi tildelt deres eget område, hvor de bl.a. trak publikum til med et naturinspireret DJ-mix, koncert med den veganske rapper Asger B, oplæsning af klimapoesi og en workshop om at plante stiklinger – alt sammen med fokus på at det skal være sjovt at være bæredygtig. Også i 2021 afviklede UngEnergi Fem Fede Dage, hvor 46 af de danske gymnasier – et rekordhøjt antal – konkurrerede om at udvikle og afprøve bæredygtige idéer og koncepter. Den store opbakning har ført til at UngEnergi fra næste år også skal arrangere Fem Fede Dage på erhvervsskolerne.

Aktive Grønne Borgergrupper er blevet til Grønne Værksteder

De Aktive Grønne Borgergrupper blev i 2021 til Grønne Værksteder. Navneskiftet skete som en del af arbejdet med at skabe en ny fælles identitet og samlet fortælling på tværs af grupperne. Med en fælles kommunikation kan vi bedre tiltrække nye frivillige samt brugere, som får repareret deres ting i værkstederne. Netop kommunikation har vi haft fokus på i 2021 gennem engagerende kampagner med både annoncer og artikler i lokalaviser, opslag på Facebook, samarbejde med andre lokale frivilligrupper, plakater og flyers i de lokale byrum og – ikke mindst – nye hjemmesider og nyt fælles logo for grupperne. Arbejdet har medført gode resultater og stor læring, som vi allerede trækker på, når vi over de næste tre år opstarter 12 nye værksteder med støtte fra VELUX FONDEN.

Internationalt: Nyt projektprogram i Tanzania og naturressource-grupper i Mozambique

I 2021 lykkedes det på trods af corona-udfordringer at påbegynde formuleringen af et nyt projektprogram i det nordvestlige Tanzania. Tre lokale organisationer, som skal stå for programmet, er gået i gang med at undersøge hvilke relevante klimatilpasningsprojekter og samarbejder med lokale myndigheder det er muligt at indgå. Geografisk ligger det nye programs indsatsområde langs den tanzanianske del af Victoriasøen, og grænser op til vores program i Kenya. På sigt er det målet, at de to landeprogrammer skal indgå i et samarbejde omkring de klimaudfordringer – bl.a. uforudsigeligt vejr og stigende vandtemperaturer – som fiskere og bønder langs med Victoriasøen oplever på tværs af landegrænsen. I Mozambique fortsatte vi i 2021 støtten til 25 naturressource-grupper i mindre landsbyer – her hjælper vi lokalbefolkningen med planlægning og træning i bedre forvaltning af lokale skov- og tømmer-ressourcer, så der ikke fældes flere træer end der plantes, ligesom vi støtter dem i en mere udbytterig kontakt til lokale myndigheder.

Vores verden – vores fremtid: Grøn omstilling gøres nærværende for de unge

I starten af 2021 færdigproducerede vi seks dobbelte videoportrætter af elever fra fem østjyske FGU-skoler og jævnaldrende unge fra det vestlige Kenya. Portrætterne har fået titlen "Vores verden – vores fremtid", og viser hvordan helt almindelige unge i Danmark og Kenya tænker og handler i forhold til grøn omstilling og klimaforandringer. Videoerne er blevet brugt som undervisningsmateriale i flere workshops om klima og grøn omstilling på en række FGU-skoler. Her har målet været at gøre klimaspørgsmål og grøn omstilling til noget nærværende i de unges liv, og at skabe engagement i det danske udviklingsarbejde i Kenya blandt eleverne. I den kommende tid vil videoerne blive brugt i undervisningssammenhænge på endnu flere FGU-skoler.

Grøn FGU: Praktiske vinkler og konkrete løsninger i fokus under Grønne Uger

I 2021 fortsatte vi vores fokus på praktiske vinkler og konkrete løsninger indenfor grøn omstilling i samarbejde med de østjyske FGU-skoler. I efteråret afviklede vi Grønne Uger blandt udvalgte elevhold – her arbejdede eleverne med klima og grøn omstilling gennem workshops og praktiske øvelser, hvor de bl.a. byggede solceller. De Grønne Uger bød også på en række uddannelsesdage, bl.a. med fokus på bæredygtig mad, hvor 30 elever var samlet for at sanke tang og strandurter – og fange krabber, muslinger og rejer, som de skulle lave til et måltid. Gennem praktisk handling inspirerede vi eleverne til at forbinde grøn omstilling med noget positivt frem for løftede pegefingre.

Siden 2009 har EnergiTjenesten lavet energitjek i 850 af landets folkekirker med henblik på energieffektivisering. I de senere år, og særligt i 2021, har flere af landets provstier bedt om et genbesøg – bl.a. Randers Søndre Provsti – denne gang for at få en grøn totalrådgivning med fokus på både energi, grøn omstilling, klima, biodiversitet og CO₂-besparelser.

Birgith fra Randers Søndre Provsti

Siden 2016 har Birgith Nørlund Jensen været provst i Randers Søndre Provsti. Allerede dengang havde hun fokus på energieffektivisering i provstiet, som i 2012 fik lavet et energitjek og en gennemgang af alle kirkebygninger af EnergiTjenesten. Siden er den generelle bevidsthed om energi, grøn omstilling og klima kun vokset – både i folkekirken som helhed, men også hos Birgith og resten af Randers Søndre Provsti.

"Jeg synes det er svært ikke at være optaget af – det er noget, som vi alle på en eller anden måde skal handle på. Og så har det også været en motivationsfaktor at arbejdet allerede var sat i gang – det har været en foræring ind i at bringe det på dagsordenen igen," fortæller Birgith.

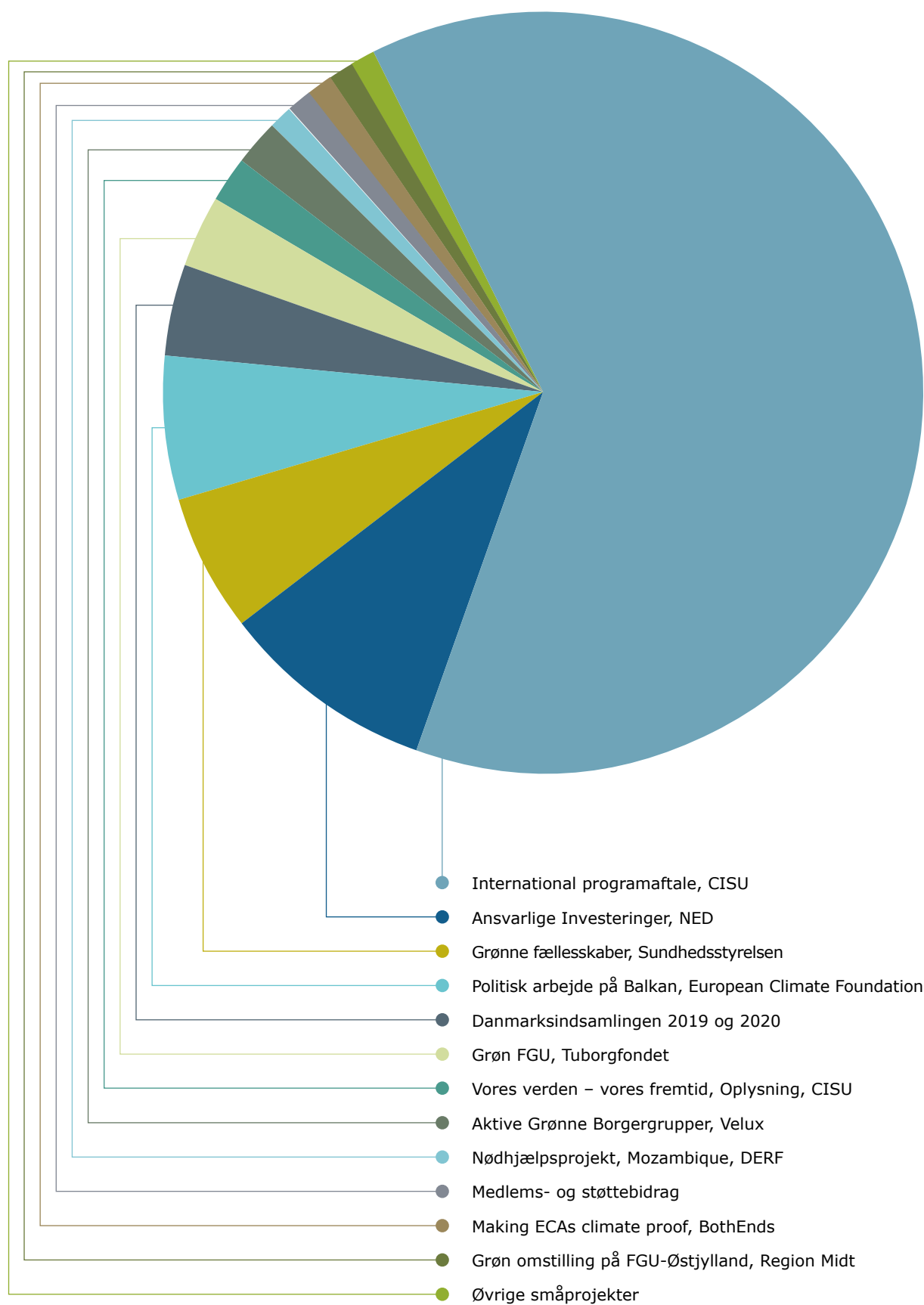
Som ny provst tog Birgith derfor den rapport, som energitjekket i 2012 mandede ud i, med sig rundt på provstesyn i alle provstiets kirkebygninger. Målet var at få en dialog i gang om, hvilke anbefalinger fra rapporten, provstiet var kommet i mål med og hvilke, der manglede. Lige siden har Birgith og resten af provstiet aktivt arbejdet med anbefalingerne. Alligevel vælger de at få lavet et nyt energitjek i 2021.

"Vi ville gerne se hvordan tingene ser ud nu, og hvor langt er vi i grunden – og så er der jo sket så meget

inden for grøn omstilling siden 2012 til i dag – så vi ville gerne have opdateret rapporten, også for at se hvordan det hele ser ud på CO₂-regnskabet," forklarer Birgith.

Det viste sig, at Randers Søndre Provsti er kommet langt: Over 80 procent af anbefalingerne fra 2012 er i dag gennemført. Det betyder at provstiet årligt sparer 38 tons CO₂-udledninger – bl.a. ved at have ændret vaner og udskiftet elpærer og varmestyrings-systemer. Efter energitjekket i 2021 har provstiet fået nye anbefalinger, som vil reducere deres udledninger med yderligere 10-12 procent. Dem skal de i gang med at tage hul på nu – og det ser både Birgith og resten af provstiet frem til.

"Der har været fuld opbakning hele vejen til at gøre det her. Der bliver kigget på anbefalingerne – det kan vi se i menighedsrådene, som henter rapporten, og man kigger også på og lader sig inspirere af hvad andre sogne har fået anbefalet. Også kirkegårdspersonalet, som både er ansvarlige for de grønne områder og ofte også for kirkebygningerne, er meget optagede af den her dagsorden, og vil gerne tænke med, f.eks. ved at lade arealer på kirkegårdene stå i højt græs eller som blomstereng," afslutter Birgith.

VedvarendeEnergi skaber politisk indflydelse med afsæt i konkrete projekter og aktiviteter

A photograph of Gunnar Boye Olesen, a man with grey hair and a beard, wearing a dark blue button-down shirt. He is seated at a wooden conference table, speaking into a microphone. To his right, another man with dark hair and a beard, wearing a blue sweater, is looking towards him. The background shows a large, ornate wooden hall with high ceilings and other people seated at tables.

Vores arbejde for at få politisk indflydelse tager afsæt i vores konkrete projekter og aktiviteter. På den måde sikrer vi en klar sammenhæng mellem det, vi arbejder for politisk, og de aktiviteter og projekter, som vi laver – uanset om arbejdet foregår lokalt, nationalt eller globalt.

I Danmark prioriterer vi desuden at lave politiske indsatser, som ligger inden for vores fire prioriterede verdensmål, som står på bagsiden af rapporten her.

I vores internationale aktiviteter er det at søge politisk indflydelse en integreret del af vores arbejde. I Syd arbejder vi for at sikre bedre klimatilpasning og bedre muligheder for udsatte grupper ved at hjælpe dem til at få politisk indflydelse. I vores arbejde med Ansvarlige Investeringer er advocacy arbejde og dialog med både regeringer og internationale organisationer vigtigt for at opnå resultater og bremse investeringer i fossilindustrien internationalt.

Læs mere om hvordan vi bl.a. fik indflydelse på politiske tiltag i 2021 på næste side.

Internationalt: Ny klimalovgivning, skovpolitik og konkrete klimatilpasningsplaner i Kenya og Mozambique

I 2021 har vores politiske arbejde i den internationale gren af VE fortsat været fokuseret på at fremme lokale, fattigdomsreducerende klimahandlingsplaner samt at påvirke distrikter og regioners klimapolitikker i Syd. I samarbejde med Transparency International i Kenya er det lykkedes os at få betydelig indflydelse på udmøntningen af en ny regional klimalovgivning i Homa Bay og Migori. Derudover har vi sammen med vores partnere i både Mozambique og Kenya sat præg på en ny national skovpolitik og fem lokale klimatilpasningsplaner. Ofte kan klimatilpasningsplanerne være ret abstrakte – men i 2021 er det lykkedes os at gøre dem konkrete ved at understøtte planerne med 20 mikrop projekter, der skal sikre en hurtigere vej til handling gennem alt fra ny skovbeplantning til biogas og solcelledrevne kunstvandingspumper.

Politisk erklæring: Uranminedrift i Grønland? Nej tak!

I 2021 blussede debatten om minedrift og uranudvinding fra den grønlandske undergrund op igen i forbindelse med planerne om det kontroversielle mineprojekt ved Kuannersuit. Både grønlandske borgere, politikere og miljøorganisationer udtrykte dyb bekymring for at uranudvinding ville skabe en miljøkrise og gøre uoprettelig skade på naturen. VE og en række grønlandske miljøorganisationer udarbejdede derfor en erklæring til den grønlandske og danske regering samt EU, der opfordrede til at beskytte det grønlandske og arktiske miljø. Erklæringen blev underskrevet af 141 organisationer, og kom ud da den politiske splittelse i Grønland var størst. Det førte til et ekstraordinært valg i det grønlandske landsting og en ny regering, der klart siger nej til uranudvinding.

Lokale energifællesskaber og klimaomstilling på årets finanslov

Sammen med 15 andre organisationer præsenterede VE i 2021 et oplæg til årets finanslov: Den Grønne Demokratifond. Med oplægget ville vi skabe bedre regler for lokale klimainitiativer – bl.a. ved at gøre det nemmere at dele vedvarende energi lokalt i energifællesskaber. Desværre kom forslaget ikke med på årets finanslov. Til gengæld blev der – med inspiration fra vores forslag – afsat en pulje til støtte af lokale energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstilling i årene 2022-2025. Med et begyndende politisk fokus på hvordan man lokalt skaber grøn omstilling, er vejen banet for at endnu flere kan tage del i omstillingen – noget, som VE har advokeret for længe. Derfor vil vi i 2022 arbejde for at få puljens midler i bevægelse.

Ansvarlige Investeringer: Kritik af mangelfulde miljøstandarder og stop for flere investeringer i kulkraftværker

I 2021 har Ansvarlige Investeringer fortsat haft fokus på at sikre højere standarder for udenlandske udviklingsinvesteringer. Arbejdet er bl.a. mundet ud i en kritisk rapport om den kinesiskdominerede investeringsbank AIIB, som Danmark også har andel i. Her har vi afdækket AIIB's mangelfulde retningslinjer og praksis omkring transparens samt undersøgelser af sociale og miljømæssige forhold i forbindelse med deres mange og store investeringer – bl.a. i et turismeprojekt i Indonesien, hvor der bygges enorme luksushoteller, hvilket har ført til at flere naturområder er blevet ødelagt, og lokalbefolkningen er blevet tvangsflyttet fra deres hjem. Med afsæt i rapporten har vi delt vores bekymring med FN's Menneskerettighedsråd, som fordømte AIIB. I 2021 er vi i samarbejde med en række europæiske NGO'er også lykkedes med at stoppe investeringer i flere infrastrukturprojekter, bl.a. nye kulkraftværker, i Balkanlandene. Sidst på året meddelte Kina – efter flere års pres, som vi har medvirket til – et stop for finansiering af nye kulprojekter i udlandet.

Debat på Folkemødet: Forbrug og cirkulær økonomi i EU og Danmark

Til årets Folkemøde på Bornholm arrangerede VE en paneldebat om forbrug og cirkulær økonomi i EU og Danmark. EU-parlamentarikerne Niels Fuglsang og Linea Søgaard-Lidell deltog, og diskuterede sammen med VE hvad både Danmark og EU skal gøre for at realisere de ambitiøse klimamål – og hvordan vi sikrer et mere bæredygtigt forbrug og den folkelige deltagelse i omstillingen. Det blev til en god debat, hvor vi bl.a. fik sat fokus på hvordan man kan omstille til en cirkulær økonomi med f.eks. reparationsværksteder – og hvordan vi kan forbedre de mange EU-regler, som sætter rammerne for hvordan vi også i Danmark kan gøre forbruget grønnere. Folkemødearrangementet var et ud af flere arrangementer om bæredygtigt forbrug, som vi afholdte i 2021.

Deltagelse i COP26: Klimadebat og præsentation af lokale løsninger

VE deltog i årets COP26 i Glasgow, og fulgte forhandlingerne mellem verdens lande om at styrke klimaindsatsen. På COP'en blev der taget endnu et skridt for at gøre op med kul og subsidier til fossile brændsler – dog uden krav om udfasning af kul. De rige lande blev også kun opfordret, men ikke forpligtet til, at fordoble midlerne til klimatilpasning i verdens fattige lande og dermed øge klimabistanden. Udover at deltage i debatterne og følge forhandlingerne, arrangerede VE i samarbejde med flere af vores partnere i Syd et sideevent under COP'en. Her præsenterede vi nogle af de lokale, bæredygtige løsninger, som bruges i Syd – bl.a. lokale solcelleløsninger og et brændekomfur som alternativ til åben ild.

Det Grønne Værksted i Langå er ét ud af fire Grønne Værksteder – mest for mænd på 60+ – som bidrager til grøn omstilling og mere bæredygtighed i deres lokalsamfund rundt omkring i landet. Hos Det Grønne Værksted kan alle i Langå og omegn få hjælp til at reparere alverdens ting – fra cykler til lamper.

Leif fra Det Grønne Værksted i Langå

Leif Steimle er 69 år og frivillig i Det Grønne Værksted i Langå i Østjylland. Det har han været i fire år – lige siden værkstedet blev etableret i samarbejde med VedvarendeEnergi. Næsten lige så længe har Leif været formand for den forening, som reparationsværkstedet siden er blevet til.

I værkstedet dyrker og deler Leif og de andre frivillige – der alle er mænd over 60, som har forladt arbejdsmarkedet – deres fælles interesse for klima, miljø, teknik og reparationer i et praktisk og socialt fællesskab. Med en baggrund som socialrådgiver har Leif gennem tiden set mange eksempler på, hvordan det at indgå i et arbejdsfællesskab sammen kan have en transformerende effekt – og kan få folk til at engagere sig i en sag og i deres lokalsamfund. Netop derfor har han længe haft tanker om at være en del af et fællesskab som Det Grønne Værksted:

”Jeg har haft en gammel drøm om at lave et sted som det her. Behovet for at samles er der jo for alle, måske især for mænd, når de forlader deres arbejde. Der er nogen, der har det svært, når de skal finde ud af, hvad de skal bruge deres pensionisttid på. Og mange vil gerne bruge deres tid på noget meningsfuldt – og det synes vi, at det vi laver, er,” mener Leif.

At arbejdet i værkstedet er meningsfuldt, er der særligt i løbet af det seneste års tid flere i Langå, der har fået øjnene op for. Det skyldes bl.a. at Leif og resten af gruppen i Langå – ligesom de øvrige værksteder i resten af landet – i samarbejde med VedvarendeEnergi har haft ekstra fokus på at skabe opmærksomhed omkring værkstedet.

Det har resulteret i flere plakater og flyers i det lokale byrum, en lang række annoncer i lokalaviser, flere artikler i onlinemedier og lokalaviser og adskillige opslag på Facebooksider og -grupper. Og den ekstra indsats har båret frugt: I løbet af det sidste halve år er antallet af frivillige i Det Grønne Værksted næsten blevet fordoblet, så de i dag er 12 aktive mænd i gruppen. Det fortæller Leif:

”Det sker ofte nu, at der kommer en ny og kigger ind om torsdagen, hvor vi har åbent. Det er forrygende at se. Jeg troede en overgang at det ville blive rigtig svært at finde frivillige, men det er faktisk gået fint. Og dem der kommer, har nogle gevaldige kompetencer. Det er meget berigende at vi alle på den måde bidrager med noget. Så vi kan faktisk løse mange opgaver efterhånden.”

En stor del af VedvarendeEnergis internationale arbejde foregår gennem partnerskaber med organisationer som Livaningo, hvor vi via vores projektprogrammer understøtter en stærkere organisering og samarbejde mellem lokale civilsamsfundsorganisationer. Det sikrer at også almindelige mennesker får en stemme i deres lokalsamfund, og kan påvirke de politiske beslutninger.

Olinda fra Livaningo i Mozambique

Olinda Cuna er programkoordinator i miljø- og civilsamsfundsorganisationen Livaningo i Mozambique. Her arbejder hun med projektprogrammet "Natural Resource Management Committees in Sofala – Governance, Rights and Climate Change," som VedvarendeEnergi har været med til at opstarte i 2017.

I programmet samarbejder Olinda og resten af Livaningo med fem andre civilsamsfundsorganisationer i et konsortium, hvor de støtter og styrker 25 landsbybaserede naturressource-grupper i Sofala-provinsen. Formålet er at gøre grupperne og det lokalsamfund, de er en del af, opmærksomme på deres rettigheder. Lokalsamfundene befinder sig alle i skovområder, og mange er fattige – derfor er de dybt afhængige af skovens ressourcer, og af den indtægt, som skoven kan give dem.

"Vi har en lov, som siger, at alle lokalsamfund i skovområder har ret til at modtage 20 procent af statens provenu på kontrakter indgået med eksterne tømrerfirmaer, som fælder træer i området. Men det viser, er at de her lokalsamfund ikke modtager de 20 procent. Og ofte ved de heller ikke, at de har krav på dem. Så vi oplyser og træner de her mennesker, så de kan gøre krav på deres rettigheder," forklarer Olinda, og fortsætter:

"Derudover laver vi advocacy arbejde – vi holder møder med regeringen og viser dem de beviser, som vi har indsamlet i felten, på at loven, som ellers er god, ikke bliver implementeret. Sammen forsøger vi at løse problemet. Samtidigt arbejder vi med at få vores budskab ud i medierne. Her fortæller vi positive historier med eksempler fra provinser, hvor regeringen aktivt implementerer lovgivningen. På den måde kan vi inspirere myndighederne i andre områder til at gøre det samme."

Den positive og samarbejdende tilgang har vist sig at være en styrke, som i Mozambique er unik for Livaningo og det konsortium de arbejder i. Det har ført til at de modtager invitationer fra myndighederne til at deltage i ellers lukkede møder, hvor lovgivningen omkring landsbysamfundene i skovområder bliver diskuteret. Og så har deres tilgang ikke mindst medført positive resultater for naturressource-grupperne:

"I de fem år programmet har været i gang, er myndighederne blevet mere åbne for at diskutere problemer i civilsamsfundet, og de er begyndt at anerkende den lovgivning, der eksisterer omkring skovsamsfund. Der er kommet mere transparens og mange steder bliver de 20 procent af statens provenu rent faktisk afsat til naturressource-grupperne," afslutter Olinda.

En projektbåret forening med en robust økonomi

VedvarendeEnergi har en sund og robust økonomi. Med et årsresultat på 0,48 mio. har vi konsolideret os med en egenkapital på 2,61 mio. Det sikrer, at vi har likvide midler til at håndtere store, fluktuerende projekter.

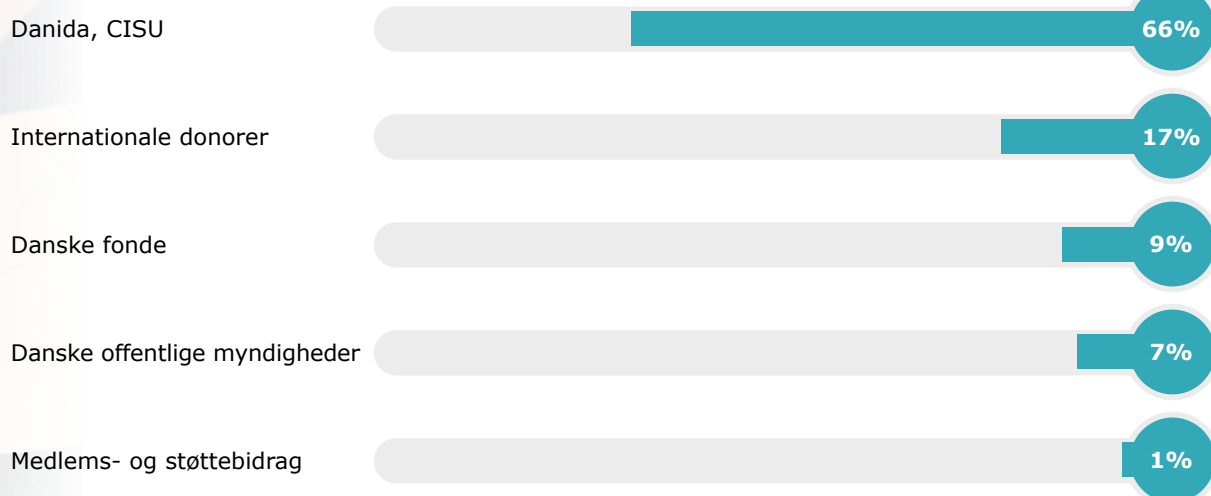
VedvarendeEnergi er langt overvejende en projektbåret forening. 98 procent af midlerne kommer fra danske og internationale donorer og fonde til konkrete projektaktiviteter, der er med til at omstille samfundet i en mere bæredygtig retning. Vi har en overvægt af internationale projekter – særligt i Syd – mens en mindre andel af vores aktiviteter foregår i Danmark, både på lokalt og nationalt plan.

Det hænger sammen med at klimaforandringerne ikke har nogen nationale grænser – de skaber derimod globale udfordringer, som kræver fælles løsninger til gavn for alle, og en retfærdig fordeling af ressourcer i hele verdenssamfundet.

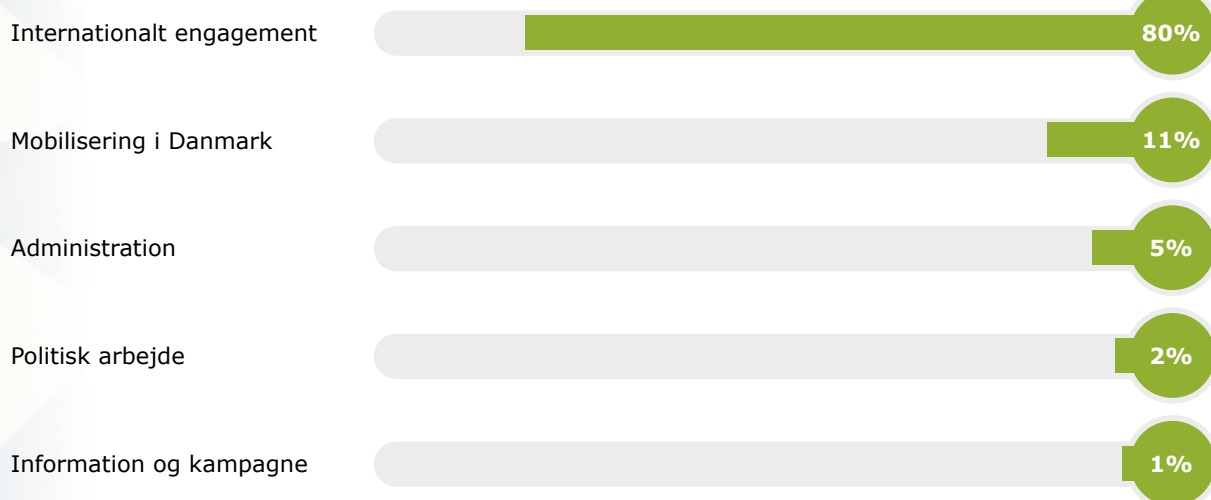
Derfor prioriterer VedvarendeEnergi i særlig grad vores internationale indsatser, hvor vi handler globalt for at løse de udfordringer, som vi i Danmark er med til at skabe. Samtidigt har vi fokus på at vores arbejde og aktiviteter skal spænde bredt: Fra lokale miljøgrupper, der arbejder med klimaformidling i Danmark til samarbejde med lokale organisationer om klimatilpasningstiltag i Kenya.

Alle aktiviteterne i foreningen varetages af et stort korps af frivillige og ansatte på sekretariatet og på EnergiTjenestens fire lokale kontorer samt vores internationale partnere.

Her kommer pengene fra

Det bruger vi pengene til

Resultatopgørelse 2021

Indtægter	16,63 mio.
Udgifter	16,15 mio.
Årets resultat	0,48 mio.
Egenkapital	2,61 mio.

VedvarendeEnergi
 Klosterport 4F, 1.sal, 8000 Aarhus C
 CVR nr.: 8320 9313
 Tlf: 86 76 04 44
 Mail: ve@ve.dk

